

PRILOGA GORENJSKEGA GLASA O KRAJEVNI SKUPNOSTI PREDOSLJE

LETNIK 2 - ISSN 1855-203X

December 2009, številka 6

PREDOSLJE

VAS Z RAZGLEDOM

BELCA

Za vas beležimo čas

Gorenjski Glas

Miklavževanje

Tradicija v Predosljah je, da vas na predvečer obiščejo sv. Miklavž, angelčki in parkeljni, sv. Miklavž pa obdari otroke. Dogodek organizirajo vaški fantje, ki ohranjajo to tradicijo iz roda v rod. Bistvo je, da se na ta dan obdari vsakogar, ki potrebuje pomoč, je bil priden, delaven, dober do soljudi, ostale pa se opomni na boljše delo v naslednjem letu, dokler se sv. Miklavž s spremstvom spet ne vrne. E. G.

Pišite nam

Vodstvo Krajevne skupnosti Predoslje vabi krajanke in krajanje, da sporočite tudi svoje pobude in želje za dobrobit življenja in dela v domači krajevni skupnosti. Elektronski naslov je info@ks-predoslje.si.

Uradne ure so vsak prvi in zadnji torek v mesecu od 18. do 20. ure v pisarni KS Predoslje. S. K.

GG

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

BELCA

Belca je priloga Gorenjskega glasa o krajevni skupnosti Predoslje. Prilogo pripravlja uredništvo Gorenjskega glasa, odgovorna urednica Marija Volčjak, urednica Suzana P. Kovačič. Telefon 04/201-42-00, faks 04/201-42-13, e-pošta: info@g-glas.si. Oglasno trženje Janez Čimžar, tel. 04/201-42-36, 041/704 857, janez.cimzar@g-glas.si. Tehnični urednik Grega Flajnik, tel. 04/201-42-56. Izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Bleiweisova cesta 4, Kranj, priprava za tisk Gorenjski glas, tisk Tiskarna Littera picta, d. o. o., distribucija Pošta Slovenije. Belca, številka 6 je priloga 100. številke Gorenjskega glasa, ki je izšla 18. decembra 2008. Naklada je 450 izvodov. Prejmejo jo vsa gospodinjstva v krajevni skupnosti Predoslje.

Krajevna skupnost Predoslje, Predoslje 34, Kranj

Naslovnica foto: Gorazd Kavčič

Še malo, pa bo dom kot nov

Prenova kulturnega doma gre proti koncu, več novosti na pokopališču, otroci so dobili nova igrala ... "Zagotovljen je tudi denar za sanacijo potoka Belca na delih, kjer je to nujno potrebno in kjer potok ogroža stavbe," je poudaril predsednik Krajevne skupnosti Predoslje Danilo Šenk.

Naložbe po načrtih

V zadnjih treh letih smo uresničili vse začrtane cilje v Predosljah in na Suhi, je povzel naložbe član Sveta Krajevne skupnosti Predoslje **Simon Basaj**: "Letos smo na obeh otroških igriščih postavili dodatna igrala, v Predosljah smo postavili tudi novo ograjo okrog igrišča, za Suho pa kupili vrtno garnituro in jo čez zimo shranili v Gasilskem domu na Suhi. Postavili smo ograjo že na tretjem mostu čez potok Belca, uredili poljske poti in preplastili cesto Orehovlje-Suha (odsek sicer ni narejen v skladu z našimi pričakovanji, vendar smo o tem že pisali v prejšnji številki Belce). Postavili smo sedem novih svetilk javne razsvetljave, tri svetilke pa smo obnovili. Kulturni dom je skoraj v celoti prenovljen; zamenjali smo okna, uredili zunanjo podobo, naredili novo maskirnico za potrebe gledališke dejavnosti, nove prostore je dobila Krajevna skupnost, pridobili smo tudi turistično informacijsko točko, klubsko sobo, KUD Predoslje pa bo dobil zelo potreben prostor za hrambo oblačil."

Za otroško veselje, ko bo skopnel sneg.

Voščilo

Ob slovesu od starega leta ni lepšega, kot topel stisk roke, dobra misel in želje, ki jih sprejemamo in delimo. Naj bodo te želje iskrene, vesele in duhovite, da se bodo dotaknile tistih, ki so jim namenjene.

Naj vam bo novo leto naklonjeno, polno zadovoljstva, uspehov in tihe sreče.

To vam želimo vsi, ki ustvarjalno preživljamo prosti čas v Predosljah in na Suhi.

Člani Folklorne skupine Iskraemeco, Kulturnega društva Predoslje, Prostovoljnega gasilskega društva Predoslje, Prostovoljnega gasilskega društva Suha, Društva upokojencev Predoslje, Športnega društva Predoslje, Strelskega društva Predoslje, animatorji župnije Predoslje in člani sveta krajevne skupnosti Predoslje

Dela na pokopališču

”V lanskem decembru je bila po dolgih letih, nekateri viri pravijo, da so se za zemljišče pogajali celih dvajset let, končno odkupljena zemlja za širitev pokopališča. Letos smo obnovili oporni zid med starim in novim delom pokopališča, postavili nova vodnjaka in novi klopci. Uredili smo več kot trideset žarnih grobov, zamenjali vrata v vežicah, postavili stekleno steno, ki služi kot vetrolov med vežicama, do novega leta bomo uredili tudi brežino ob vežicah. Celotna naložba v pokopališče je samo letos znašala več kot 15 tisoč evrov, v kar ni vštet znesek za odkup zemljišča. V celoti sta denar zagotovili Krajevna skupnost Predoslje in Mestna občina Kranj,” je povedal **Silvo Oblak**, član sveta KS Predoslje.

”Železnih kačic” skorajda ni več

Letos so prvič izvedli preventivno škropljenje proti ”železnim kačicam”. ”Nad učinkom smo bili močno presenečeni, saj črvov, ki so delali škodo, skoraj ni več. S preventivo bomo nadaljevali tudi v naslednjih letih,” je dejal **Andrej Žbogar**, član Sveta Krajevne skupnosti Predoslje. Poleg tega pozivamo vse krajanke, ki opazijo pojav ”črnih kačic”, da to sporočijo na e-poštni naslov KS Predoslje: info@ks-predoslje.si ali pa se oglasijo ob uradnih urah, ki so vsak prvi in zadnji torek v mesecu od 18. do 20. ure v pisarni KS Predoslje.

Uredili bodo rekreativno pot

Predoslje postaja vse bolj turistično aktivna vas, lahko se pohvali z več kot osemdesetimi prireditvami čez celo leto. Lani se je vseh dogodkov udeležilo več kot 20 tisoč ljudi, najodmevnejši sta bili Naaaj dan in Zoisovi dnevi. Ob bok temu so tudi martinovanje, kresovanje, koledovanje na Suhi, žive jaslice in vse pogo-

stejše predstave na ”nivoju” v dvorani Kulturnega doma. ”Našo vas si je ogledalo že veliko svetovnih veljakov. Skupaj s protokolarnim servisom Brdo in Mestno občino Kranj bomo v naslednjem letu postavili točke za raztegovalne vaje v Predosljah in ob Brdu za vse tekače, ki jih je na našem območju vse več. Uredili bomo prvo rekreativno pot v tem delu Gorenjske. V načrtu imamo nakup koles, ki bi jih izposojali obiskovalcem oziroma turistom za kolesarske izlete v okolico. Idej za razvoj turizma imamo več kot dovolj, sodelovanje s sosednjim Brdom pa je zaenkrat odlično,” je navdušena **Eva Gašperlin**, članica Sveta Krajevne skupnosti Predoslje.

Turistična informacijska točka januarja

Predsednik KS Predoslje **Danilo Šenk** je letošnje leto strnil v besedah: ”Če so že tako težki časi, sem zato še bolj vesel, da se v krajevni skupnosti lahko pohvalimo s projekti, za katere si skoraj nikoli nismo upali trditi, da bodo uspeli. Z denarjem iz evropskega sklada smo kupili deset ličnih stojnic, ki jih bomo že spomladi začeli uporabljati na naši tržnici, lahko pa ste si jih že ogledali na Naaaj dnevu. Prav tako smo dobili celotno opremo za turistično informacijsko točko, ki bo začela delovati v začetku prihodnjega leta. Z veseljem pa povem, da so urejeni prav vsi dokumenti za izgradnjo prizidka h Kulturnemu domu. Želimo povečati dvorano, ki zdaj pri večini dogodkov kar poka po šivih, prostore pa bi dobila tudi domača društva. S kančkom sreče morda do gradnje pride že v letu 2010.”

In prihodnje leto ...

Za drugo leto so že rezervirana sredstva za preplastitev ceste skozi vas Suha, za asfaltiranje odseka ceste v vasi Predoslje v dolžini dve-

Zagotovljen je denar za sanacijo potoka Belca.

sto metrov, za dokončanje širitve pokopališča in izgradnjo nove ograje okrog njega. ”Zagotovljen je tudi denar za sanacijo potoka Belca na delih, kjer je to nujno potrebno in kjer potok ogroža stavbe,” je poudaril Šenk. Postavili bomo še vsaj pet novih svetilk za javno razsvetljavo. ”Upam, da se bo premaknilo tudi na področju optičnega omrežja. Zaenkrat potekajo dogovori s Telekom Slovenija.

Želimo pa, da nam vaščani sporočate tudi vaše želje, saj bomo le s skupnimi močmi našo vas uredili po meri čim večjega števila prebivalcev,” je zaključil predsednik Krajevne skupnosti Predoslje.

Suzana P. Kovačič,
foto: Tina Dokl

Super ideja za darilo!

OB DARUJTE SVOJE NAJDRAŽJE Z NAROČNINO NA GORENJSKI GLAS!

Ličen darilni bon lahko prevzamete na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju (nasproti glavne avtobusne postaje), ga naročite po telefonu ali e-pošti.

Naročnino lahko podarite v vrednosti, ki jo sami določite. Če se boste odločili za celoletno naročnino, vam bomo priznali še kup ugodnosti. Za več informacij nas, prosimo, pokličite, nam pišite ali se pri nas oglasite osebno!

Podarite nekaj lepega. Podarite naročnino na Gorenjski glas, ki za vas izhaja vsak torek in petek.

Za naročnine pokličite
ali pišite na e-naslov

04 2014241
narocnine@g-glas.si

Gorenjski Glas

ZA VAS BELEŽIMO ČAS

Spomin na preteklost bo spet oživel

Pred 85 leti je na Suhi na svet privekal Vinko Ažman. Bil je mežnarjev, sam pa si nikoli ni želel iti po poti svojih staršev. Namesto tega se je loteval vseh priložnostnih del, kmalu po vojni pa se je preselil s Suhe na Breg. "Takrat smo živeli skromno, ni bilo veliko izbire," o svojem otroštvu pravi danes.

Vinko se je že zelo zgodaj seznanil s slikarstvom in umetnostjo. "Dobil sem zvezo do slikarja Bradaška (Matija Bradaška, kranjski slikar, ki je poslikal tudi jaslice v Predosljah, op. a.) in sem se od njega marsikaj naučil," pripoveduje o začetkih risanja Ažman, "no, še posebej se pa spomnim, da me je tudi Zupanc, župnik in arhitekt, enkrat popravil, ko sem risal križ, da mora biti vse naravnost, ne pa postrani." Večinoma je risal cerkvene slike po naročilu, saj se v tistih časih ni dalo dobiti prav veliko izdelkov s tako vsebino. Do božiča v trgovinah ni bilo okraskov, na police so prišli šele tik pred novim letom, božič, ki je bil navaden delovni dan, pa so večinoma praznovali le kmetje. "Ko se je odprla meja z Avstrijo, smo šli pa hitro gor, tam se je pa dalo dobiti kakšnega angelčka," o razliki med praznovanjem božiča včasih in danes, pravi Ažman. Najbolj je ponosen na tri slike z Marijo, kopijo slike z Brezjij, ki so danes v cerkvi v Sori in Sostrem, ena pa je v zasebni lasti. Letos se je lotil tudi izdelave adventnega venca, ki je simbolično zasnovan. "Na svečah so zvonci, ki ponazarjajo božično zvonjenje, in rože, ki spominjajo na Gorenjsko, ob strani so monogrami, na vrhu pa sem postavil štirinajstkrako zvezdo, ki predstavlja mesto v votlini v Betlehemu, kjer se je rodil Jezus," svoj izdelek opiše Ažman.

Omeniti je treba tudi njegov arhiv starih fotografij, ki jih skrbno hrani še danes. Slike prikazujejo različne družabne prireditve, kot so žeganje bandere, gasilske protokole, obnavljanje suškega turna po požaru ter podobe obeh vasi pred okoli petdesetimi leti. "Te slike mi je dal moj stric, Štucev Lojze iz Britofa, ki je bil gasilec, pritrkovelec in še marsikaj," o izvoru arhiva pove Ažman, "takole je bilo včasih."

Lovec, ki se je ponesreči ustrelil

Včasih je med Suho in Predosljami stal še en križ, poleg tega, ki je danes pri lipi. Porušen je bil po vojni, v kratkem pa naj bi ga postavili na-

Vinko Ažman z adventnim vencem

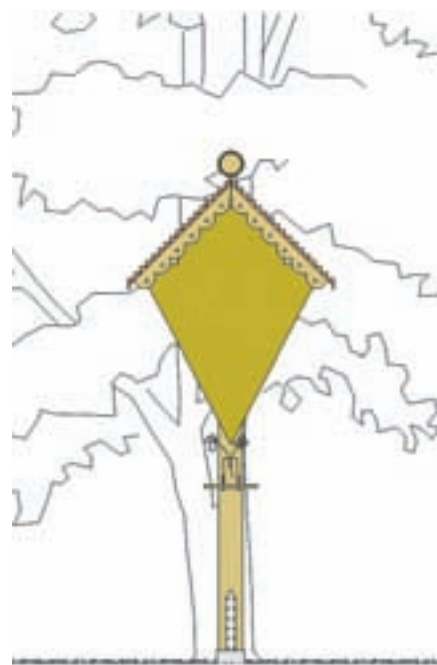
zaj. Zgodba pravi, da je bil posvečen lovcu, ki je na njivi oral. Na njivo so priletele vrane, ki jih je lovec skušal prepoditi, tako da je po tleh udaril s puško, le-ta pa se je sprožila in ustrelila lovca. "Tudi moja sestra Micka se še danes spomni tega križa," pravi Ažman, "na njem je bil naslikan lovec s parom konj ter puško, iz katere so ven letele šibre." Nov križ, ki bo čim boljša kopija originala, bo poslikal prav Ažman. "Tematika slike bo ista kot je bila, za ozadje bom dal gore, najbrž Storžič in Zaplato ter vas z gozdom, tako da se bo videlo, da je bilo to na Suhi," povzame Ažman. Na križu bo tudi napis z imenom zaščitnika lovecev, Svetega Huberta.

Nekdanji križ je bil tudi del že opuščene cerkvene tradicije. Malo pred vnebohodom je bil tako imenovani Križev teden. "To pomeni, da so se verniki zbrali v cerkvi v Predosljah. Prvi dan smo šli s procesijo na Kokrico, drugi dan na Suho, kjer smo šli do križa nekje na sredini vasi ter do tega, ki se bo postavil nazaj, in tako naprej. Pri križu pa je potekal krajši cerkveni

obred. Včasih se je nabralo ogromno ljudi, tako da se je vila dolga procesija. Ne vem, če bi bilo danes še toliko ljudi," se sprašuje Ažman.

Nov križ med Predosljami in Suho

Nekdanji križ je bil postavljen na mestu med Suho in odcepom, kjer se zavije proti njivam, kjer je nekdanj stala vojašnica. KS Predoslje in Suha si prizadeva za postavitev novega križa na prvotno lokacijo in za morebitno zasaditev drevesa za križem, saj je zainteresirana za ohranitev, oziroma obnovo vasi, kot je nekdanj bila. Prvotna pobuda za ponovno izdelavo je prišla s strani Štefana Basaja s Suhe, ki se še dobro spominja tako križa kot zgodbe, ki je krožila okoli njega. "Znamenja so po navadi postavljali na mestih, kjer so ljudje izgubili življenje, tako kot ta lovec," o pomembnosti lokacije pravi Basaj.

Grafični prikaz novega križa med Suho in Predosljami

Načrte za novi križ je po pripovedovanju in opisu Basaja in Ažmana narisala Nika Weingerl, izdelal ga bo Milan Perne, poslikal pa, kot že rečeno, Vinko Ažman. Ves material, križ bo narejen iz kovanja, hrasta in bakra, financira projekтивni biro Mega team, d. o. o., za izvedbo temelja pa bo poskrbela KS Predoslje in Suha. Vsi soustvarjalci prostovoljno prispevajo k obnovi oziroma razvoju vasi Suha, v upanju, da bo vas dobila nazaj nekdanjo podobo in pomemben del nekdanje identitete. "Opuščene tradicije ni moč obuditi, lahko pa omogočimo, da nas vsaj kakšna stvar spominja nanjo in na življenje, kot so ga živeli naši predniki," zaključuje Basaj.

Žeganje bandere na Suhi

Nagrada za preteklih in prihodnjih sto let

Kulturno umetniško društvo Predoslje je ob stoletnici delovanja letos prejelo nagrado Mestne občine Kranj.

Kulturno umetniško društvo Predoslje je danes nedvomno eno izmed najbolj aktivnih društev v kranjski občini, ne bi pa pogrešili, če bi napisali, da gre za daleč najbolj dejavno društvo zadnjih let v občini in bržkone tudi zunaj nje. Društvo je letos v aprilu s tednom, v katerem so se zvrstili številni kulturni dogodki, in v zaključku s slavnostno akademijo praznovalo stoletnico obstoja. Kdor pozna kulturno društvo, pozna našo vas, je takrat v kratkem nagovoru bržkone največji kompliment društvu in vsem tistim, ki danes nadaljujejo njegovo tradicijo, dejal predsednik krajevne skupnosti Danilo Šenk. Za svoje začetke društvo šteje leto 1909, ko so v okviru takratnega Izobraževalnega društva uprizorili igro *Tri sestre*. Najprej so igre igrali na podih, leta 1913 pa so zgradili Prosvetni dom. Od takrat naprej je ljubiteljska kultura v Predosljah z redkimi prekinitvami preživela vse do današnjih dni, ki so v ustvarjalnem smislu morda celo najbogatejši do sedaj. Vsa ta leta so bili Predosljani najbolj aktivni na dramskem področju, ni pa manjkalo tudi drugih vrst kulture.

Jančarjev *Veliki briljantni valček*, Cooneyjeva komedija *To imamo v družini* sta le dve izjemno uspešni predstavi zadnjih desetih let ... Slednjo so v letu 2005 ponovili kar 35-krat, kar je za ljubiteljsko gledališče velik dosežek. S predstavo so nastopili tudi na treh slovenskih festivalih ljubiteljskih gledališč. Posebej velja omeniti tudi Finžgarjevo dramo *Razvalina življenja*, ki so jo Predosljani prvič na prostem

Nagrado Mestne občine Kranj je predsedniku KUD Predoslje Sebastijanu Sajovicu podelil kranjski župan Damijan Perne. / Foto: Gorazd Kavčič

predstavili leta 2006, z njo pa so navduševali tudi letošnje poletje. Od leta 2002 društvo uspešno vodi Sebastijan Sajovic, ki velja za izjemno delavnega kulturnika, sam tudi igra in režira gledališke predstave, hkrati pa v kulturni dom zna privabiti tudi različne goste iz drugih krajev Slovenije in Evrope, od zborov, folklornih skupin, do plesnih skupin in ljubi-

teljskih igralskih skupin. "Ponosen sem, da sem tudi sam član tako aktivne in tako velike skupine kulturnih zanesenjakov, ki delujejo v našem društvu," je zgoj na najkrajši način povedano, kaj in kdo so snovalci in akterji Kulturnega društva, ki skrbijo, da dejavnost v njem ne zamre. Nasprotno, vsako let se ti kulturniki, polni idej, izmislijo kaj novega, kar potem navdušuje tako domačine kot ostale Kranjčane. Naj bo to domiselna in duhovita igra, folklorni festival ali pa žive jaslice, ki so aktualne prav v tem času.

Tudi letošnje jesen je bilo društvo že zelo dejavno. Začeli so s ponovitvami drame *Razvalina življenja*, s katero so nastopili tudi na Zoisovih dnevih. S predstavo pretekle sezone *Sluga dveh gospodov* so se udeležili festivala Kontrada v Kanalu ob Soči ter Novačanovih dni v Trnovljah pri Celju. Občinska nagrada je bila res lepo presenečenje. "Za vse generacije članov društva je to priznanje lepo presenečenje. Trenutno nas je v društvu okoli štiri-deset, ki svoj prosti čas puščamo na odru in ob odru," je Sajovic med drugim povedal za Kranjski glas. Ob tem, da trenutno v kulturnem domu gostuje Prešernovo gledališče, pa velja dodati, da je 4. decembra dvorana pokala po šivih, saj so jo v pričakovanju prihoda Miklavža napolnili otroci v spremstvu svojih staršev. Najprej so si ogledali premierno uprizoritev igrice *Sovica Oka* v režiji Jane Ovsenik, kasneje pa so otroci tudi pri Miklavžu prišli na svoj račun. V božičnem času bodo uprizorili žive jaslice, in sicer 26. in 27. decembra na Pungertu v Kranju ter 29. decembra v Predosljah. **Igor Kavčič**

Mladi predoseljski igralci so v začetku decembra premierno uprizorili igrico *Sovica Oka* v režiji Jane Ovsenik. Foto: Arhiv KUD Predoslje

ENERGIJA SONCA

ŽANJEMO JO S TOPLOTNO ČRPALKO IN PRELIJEMO V STENSKO IN TALNO OGREVANJE.

Namesto uvoda

Vsakdo, ki danes gradi hišo, bi moral koncept ogrevanja zgraditi brez dimnika in radiatorjev. Osnovni smoter takšnega ogrevanja so nizki stroški ogrevanja, varovanje okolja in popolna neodvisnost od fosilnih goriv. Optimalno ogrevalno rešitev zgradimo v treh korakih.

Prvi korak: izdelava kvalitetne lupine hiše

Energija, ki jo ustvarimo za ogrevanje, se izgublja skozi lupino stavbe. Zato se varčevanje začne pri kvalitetni izolaciji oboda. Od tega je odvisen velik del ogrevalne bilance, vendar je pretiravanje v smeri pasivne hiše nesmiselno. Letna poraba toplote naj bo med 20 in 45 kWh/m² - kar pomeni NE (nizkoenergijski standard) objekta. Okna naj bodo dvojno zastekljena s plinom ksenonom in z nizkoemisijskimi premazi. Držimo se NE standarda z maksimalno porabo energije na leto max. 45 kWh/m², kar pomeni pribl. 12 cm izolacije na 38 cm zid.

Drugi korak: notranje ogrevanje s kombinacijo stenskega in talnega ogrevanja

Stensko ogrevanje nam daje izjemen občutek senjanja, podobnem kot iz lončene peči. To omogoča tudi zmanjšanje temperature prostorov s

24 stopinj (radiatorji) na 21 stopinj Celzija pri stenskem ogrevanju, pa nas ob tem ne bo mrzilo. Zakaj? Stensko ogrevanje je položeno samo na zunanje stene, kar prepreči samodejen proces prenosa toplote iz našega toplega telesa proti hladni zunanji steni (entropija je najbolj občutena pri radiatorjih, tudi talnem ogrevanju). Ko torej (samo) zunanje stene ogrejemo, je občutenje toplote čisto drugačno. Vsako zmanjšanje temperature v prostoru za eno stopinjo Celzija pa predstavlja prihranek 6 odstotkov na ogrevanju.

Stensko ogrevanje namestimo, kjer je le mogoče (samo na zunanje stene oz. 40 odstotkov tlorisa prostora), in talno, kjer je nujno potrebno. Odločamo se po vrsti talnih oblog in namembnosti prostora. Kombinacija obeh načinov je optimalna zato, ker na eni strani stensko ogrevanje z ogrevanjem (samo) zunanjih sten preprečimo izgube skozi stavbno lupino, na drugi strani pa s talnim ogrevanjem opremimo prostore s keramičnimi, kamnitimi talnimi oblogami. Ker je stensko ogrevanje nadomestilo za radiatorje, lahko v teh prostorih prakticiramo parket, laminato in podobno.

Cevi stenskega ogrevanja (8 mm) se nameščajo neposredno na modularni blok na zunanje stene in se omečujejo s klasičnim ali največkrat strojnim ometom. Skupna debelina ometa je samo 20 mm. Pred tem stene fotografiramo, kar nam služi kot groba orientacija pri kasnejših posegih na teh površinah. Lokacijo za

vrtnje natančneje preiščemo z detektorjem. Uravnilovka samo s talnim ogrevanjem že samo iz zdravstvenega vidika ni v redu in ker smo v nekaterih prostorih soočeni s kompromisi, ki jih težko sprejmemo. 100-odstotno talno ogrevanje bi pomenilo, da bodo morale biti talne obloge trde in prevodne, kar nam ne bo ustrezalo vsaj v otroških sobah in spalnicah, kjer veliko hodimo bosí in moramo imeti na podplatih občutek toplega, mehkega lesa. 100-odstotno talno ogrevanje nam utegne povzročiti preobčutljivost na zunanje, hladnejše temperature, saj bomo povsod v hiši imeli topla tla.

Predsodki, ki se največkrat pojavljajo ob stenskem ogrevanju, so: vrtnje v zid s stenskim ogrevanjem in cena.

Cena: Stensko ogrevanje je idealno ogrevanje za NE hiše, o tem ni dvoma. Primarni sistem ogrevanja ostane v hiši celotno življenjsko dobo objekta. Ob gradnji določamo sistem ogrevanja za več generacij vnaprej. Lahko menjamo marsikaj na objektu (okna, vrata, streho ...) stensko in talno ogrevanje pa ostane zame-tano in zalito za vedno. Zato razlika nekaj tisoč evrov ne bi smela biti razlog za odločitev v smeri 100-odstotnega talnega ogrevanja ali celo radiatorjev.

Vrtnje v zid s stenskim ogrevanjem: za nekaj deset evrov kupimo napravo, ki zanesljivo odkrije cev pod ometom. Med cevmi je 6 cm razmika, tako da priprava kakršnega koli obešala

TČ zrak - voda Zvirče

TČ zrak - voda Križce

TČ na podtalnico v Sp. Senici

Fotografiranje s trasirkami

ni problematična. Za grobo orientacijo pregledamo fotografije stenskih registrov pred ometavanjem. Če cev poškodujemo, se nahaja nekaj mm pod površino, jo zakrpamo s posebno spojko in mesto posega slikopleskarsko obdelamo.

Tretji korak: s toplotno črpalko do energije za ogrevanje hiše

Hladilniku podobna naprava, ki s pomočjo podtalnice, zemlje ali zraka proizvaja energijo za ogrevanje in lahko sama 100-odstotno pokrije energetska bilanco hiše in to ne glede na zunanjo temperaturo.

Kako izbiramo ustrezno TČ za hišo? Najprej raziščemo možnost dostopa do podtalnice. Vrtina naj ne bi bila globlja od 30 m, sicer investicija ni v sprejemljivem odnosu do prihrankov, ki jih TČ prinaša. Če podtalnice ni, pregledamo okolico objekta, in ugotovimo, ali je mogoče vkopati zemeljski kolektor. Za to je potrebna zemljina v ustreznih kvaliteti in ustreznosti površine. Geosonde so predrage in ne upravičujejo vložka. Nekateri izvajajo bazenske izkope in polagajo kompaktne kolektorje, drugi energetske košare, vendar se je klasični zemeljski kolektor v praksi izkazal kot najučinkovitejši. V primeru, da podtalnice ni, zadostne površine okoli objekta pa tudi ne, se največkrat zgodi, da je TČ zrak-voda edina izvedljiva opcija.

Nakup toplotne črpalke je primeren za tiste, ki se zavedajo dolgoročnega ekonomskega

učinka toplotne črpalke. Je namreč dražja v investiciji, vendar se doplačilo glede na klasični kotel na olje/plin, izravna že po pribl. 6-8 letih. Če pa upoštevamo še dejstvo, da ni potrebno izgraditi vse infrastrukture kot kurilnica, dimnik, pa še prej. Omeniti je potrebno tudi, da je pričakovana življenjska doba toplotne črpalke 25-35 let.

Značilni za toplotno črpalko so nizki obratovalni stroški, ki v razmeroma kratkem času s prihranki, glede na ogrevanje s fosilnimi gorivi, povrne strošek nakupa. Pri TČ na zrak prihranimo 66 odstotkov potrebne energije za ogrevanje, pri TČ na zemljo 75 odstotkov in na podtalnico 80 odstotkov. Ta razmerja oz. učinkovitost TČ je potrebno vsakokrat preračunati na aktualne cene energentov na trgu in upoštevati tudi temperaturni režim v ogrevanju in pripravo tople sanitarne vode.

Navajam dva konkretna primera NE hiš, ki upoštevata današnje cene električne energije. Prva hiša ima 140 m² ogrevane površine in štiri stanovalce. Izbrana je bila toplotna črpalka zrak-voda ogrevalne moči 7 kW. Letni strošek za delovanje toplotne črpalke je 297 evrov. Če bi za enak objekt izbrali TČ zemlja-voda bi celoletni strošek znašal 212 evrov, na podtalnico pa 193 evrov.

Druga NE hiša ima 240 m² ogrevane površine in šest stanovalcev. Izbrana je TČ voda-voda ogrevalne moči 13 kW. Letni strošek za delovanje TČ je 317 evrov. Če bi izbrali TČ na

zemeljski kolektor, bi bil strošek 405 evrov, ogrevanje s TČ na zrak pa 525 evrov.

Za zaključek

Če izhajamo iz dejstva, da v hiši preživimo 80 odstotkov svojega časa, potem je zelo pomembno, kako se v njej počutimo. Poglavitna naloga pri izvedbi sistema ogrevanja je na eni strani zagotoviti mehko in zmerno občutenje toplote s stenskim ogrevanjem in produkcijo energije za ogrevanje z uporabo obnovljivega vira sončne energije in s toplotno črpalko. Te tehnologije niso tako drage, da si jih povprečen graditelj ne bi mogel privoščiti. Gre bolj za postavitev pravih finančnih prioritete pri gradnji in zavedanje, da je nakup opisane sistema vložek v prihodnost, kjer pa je vloga fosilnih goriv pri ogrevanju zaradi skokovitega nihanja cen, političnih vložkov, zmanjševanja zaloga nafte in vse večjih ekoloških omejitev, jasna že danes.

OPOMBA: vrednostne in številčne navedbe v članku so vezane na specifične primere in odstopajo od hiše do hiše, zato je potreben izračun za vsak konkreten primer posebej.

Besedilo in fotografije: Drago Puzin, ZeusSolar, d. o. o.

Prihodnjic: Uporaba toplotne črpalke zrak-voda, s primeri iz prakse

TČ na zemeljski kolektor Utik

Ometavanje stenskega registra

Savna - Vila Bled

ZEUS SOLAR
UČINKOVITI SISTEMI ZA VARČNO PRIHODNOST

ZeusSolar d.o.o.
040 34 33 33
04/ 2555 780
www.zeussolar.si

E=E²
(Energija = Ekonomija x Ekologija)

Uvoznik za toplotne črpalke **alpha innoTec** za Slovenijo

Komunala Kranj

Imate odpadke, pa ne veste, kako ga pravilno odložiti?

Vse vrste odpadkov lahko pripeljete v zbirni center za ločeno zbiranje odpadkov Zarica (od ponedeljka do petka med 12. in 19. uro, ob sobotah pa med 8. in 13. uro) ali v zbirni center pri zaprtem odlagališču odpadkov Tenetiše (od ponedeljka do sobote med 7. in 18. uro). Sprejemamo odpadke iz gospodinjstev in poslovnih dejavnosti. Prosimo vas, da imate ob obisku pri sebi potrdilo o poravnani obveznosti za storitev ravnanja z od-

padki (zadostuje položnica za obračun komunalnih storitev), s katerim boste potrdili, da ste vključeni v sistem rednega odvoza odpadkov na območju Mestne občine Kranj.

Ločevanje odpadkov je preprosto in okolju prijazno. V boju proti odpadkom je to edina rešitev.

Kosovne odpadke boste naročali z dopisnico

Tudi prihodnje leto bo zbiranje in odvoz kosovnih odpadkov potekalo preko dopisnic. Decembra bodite pozorni na posebno pošto, v kateri vam bomo poslali dopisnico za naročilo odvoza kosovnih odpadkov. Priložili

bomo tudi koledarček z urnikom odvoza odpadkov v času praznikov za leto 2010.

Izkoristite torej brezplačno možnost in oddajte kosovne odpadke na pravilen način.

Ponosni na zbirko kolajn

Avgusta so si pionirji in mladinci Prostovoljnega gasilskega društva (PGD) Predoslje v spremstvu mentorjev ogledali gasilsko službo na letališču Jožeta Pučnika Ljubljana. Najbolj so bili navdušeni nad njihovimi vozili, s katerimi so jih popeljali.

Gasilci so sodelovali pri izvedbi Naaj dneva 2009. Tako kot pretekla leta so tudi letos v goste povabili vrtec OŠ Predoslje. Otroke so podučili o nevarnosti ognja in kako ravnati v primeru nesreče. Na dvorišču so si ogledali ročno gasilsko brizgalno, kakor tudi notranjost gasilskega doma. Otroci so se peljali z gasilskim vozilom, za spomin so se še fotografirali. V prvi polovici septembra so v društvu gostili predsednika Gasilske zveze Slovenije Antona Korena. Predsednik si je z zanimanjem ogledal orodjarno in opremo društva, še posebej pa obnovljeno, več kot sto let staro ročno brizgalno. Ogledal si je tudi zgodovinsko sobo društva z ohranjenimi eksponati in zapiski ter sejno sobo, v kateri so pokali in priznanja z različnih tekmovanj. Po ogledu je svoje vtise zapisal v spominsko knjigo. V knjigo se že več kot 70 let vpisuje najpomembnejše dogodke društva in osebnosti. Novembra pa so društvo obiskali tudi gasilci iz Beljaka.

Ob nešteto dejavnostih so bili spet uspešni na tekmovalnem področju. Konec avgusta so na tekmovanju za memorial Marjana Katrašnika dosegli tretje mesto. Septembra so se z dvema ekipama udeležili tekmovanja v spretnostni vožnji v Preddvoru, kjer so dosegli drugo in četrto mesto. Na tekmovanju članov za memorial Ernesta Lombarja ml. v Križah so člani A dosegli drugo mesto. Oktobra so se s tremi ekipami udeležili tekmovanja za memorial

Na obisku pri gasilcih na letališču Jožeta Pučnika Ljubljana

ustanovnih članov na Kokrici, kjer so člani B dosegli drugo mesto, člani A prvo mesto in članice A prvo mesto. Posebej veseli so bili po udeležbi na tekmovanju Gorenjske regije na Jesenicah, kjer so dosegli naslednje rezultate: pionirji drugo mesto, mladinci drugo mesto, člani A drugo mesto, članice A peto mesto in starejši gasilci osmo mesto. S temi izvrstnimi rezultati so si pionirji, mladinci in člani A naslednje leto priborili udeležbo na državnem tekmovanju. Na kvizu gasilske mladine pa so mladinci dosegli prvo mesto.

Oktober so še posebej posvetili požarni preventivi in obveščanju krajanov o nevarnosti požara. Poleg vseh dejavnosti, ki jih opravljajo v vasi Predoslje, so namenili posebno pozornost

pregledu stanja hidrantnih omaric in hidrantov ter v sodelovanju z JZ GRS Kranj organizirali pregled gasilnih aparatov za gospodinjstva. Pripravili so tudi dan odprtih vrat, kjer so si lahko vsi krajanje ogledali uporabo gasilnika v praksi in gasilski dom. V začetku novembra je potekalo ocenjevanje delovanj gasilskih društev v GZ MO Kranj, kjer je PGD Predoslje doseglo odlično drugo mesto med šestnajstimi društvi, ki delujejo v okviru GZ MO Kranj.

Poskrbite za to, da bo december res varen, vesel in miren. Ob koncu leta vsem krajanom in krajanke vasi Predoslje gasilci PGD Predoslje želijo vesele božične praznike ter zdravo, srečno in varno novo leto 2010.

PGD Predoslje

Leto je že skoraj mimo,
v Novo leto se zazrimo.

Naj prijazno bo in mirno,
malih radosti obilno.

Naj okrog nas bo vse čisto,
to najlepše darilo pod smrečico bo.

Komunalna Kranj

Veselo v naši družbi

Neverjetno, kako hitro teče čas, saj je že spet tukaj mesec najlepših praznikov, čas, ko bomo prestopili v leto 2010. Tudi v zadnji polovici tega leta upokojenke in upokojenci nismo mirovali.

Sekcija ročnih del pri društvu upokojencev Predoslje je minuli vikend pripravila razstavo ročnih del v gasilskem domu v Britofu, ki je bila dobro obiskana.

Konec avgusta smo pomagali pri prireditvi Naaaj dan, na katerem so se predstavile naše članice iz Sekcije ročnih del. Sodelovali smo tudi pri organizaciji srečanja Gorenjskih upokojencev, ki je bilo tretjega septembra v Predosljah. V jesenskem času smo izkoristili lepo vreme za dobro obiskane izlete. Bili smo na Bizeljskem, kjer smo si ogledali repnico Najger, obiskali Vinoteko Istenič, kjer smo tudi poskusili njihove penine ter se po dobrem kosilu zadovoljni vrnili domov.

Septembra smo organizirali izlet za starejše nad 80 let in za bolne.

Bili smo pri maši v Radovljici, nato smo se peljali do Bohinja in uživali lepote gora in jezera. Ob povratku pa smo ponovno občudovali prelepi Bled z jezerom in okolico. Vsi udeleženci izleta smo bili s preživetim lepim dnevom zelo zadovoljni. Med izletniki sta bila tudi dva 90-letnika (Ludvik Logar iz Britofa in Marija Roblek s Suhe).

Oktobra smo organizirali izlet v Luko Koper in Krkavče. Ker je bilo zanimanje za izlet veliko, smo izlet ponoviti še enkrat po dveh tednih. Znano je, da smo radi veseli, da radi zaplešemo in tudi zapojemo, zato smo počastili

Najstarejši udeleženci izleta starejših na Gorenjsko: Ana Logar, Ludvik Logar in Marija Roblek

martinovo v Ljutomeru. Krajši oddih smo organizirali v Bernardinu pri Portorožu. Za zaključek leta pa smo si ogledali predbožični Salzburg.

Vse naše sekcije so bile aktivne v kolesarjenju, pohodništvu, balinanju, plavanju, igranju namiznega tenisa, kegljanju, telovadbi, šahiranju in pri ročnih delih.

Zavedamo se, da so naloge društva medsebojna pomoč, druženje in da krajšamo osamljenim in bolnim težke trenutke. Obiskujemo jih na domovih in v Domu starejših v Preddvoru. Ob novem letu bomo vse te članice in člane skromno ob-

darili in jim zaželeli zdravo in srečno prihajajoče leto.

Zahvaljujem se vsem, ki ste s svojim prostovoljnim delom pripomogli pri realizaciji programov dela. Dobro smo sodelovali s KS Britof in KS Predoslje. Za dobro sodelovanje se jim zahvaljujemo in si želimo dobrega sodelovanja tudi v prihodnje.

V letu, ki prihaja, pa želimo vsem krajanom, posebno pa našim članicam in članom, veliko zdravja, sreče, miru in osebnega razumevanja.

Elica Šipec,
predsednica Društva
upokojencev Predoslje

Mednarodni otroški folklorni festival

KD FS Iskraemeco je 23. in 24. oktobra pripravil VI. Mednarodni otroški folklorni festival "FOS Predoslje 2009". Pri organizaciji so nam pomagali: OŠ Predoslje in JSKD OI Kranj ter Iskraemeco, Mestna občina Kranj, KS Predoslje, JSKD RS, ZKD Kranj, ADS-efekt, Knjigoveštvo Rožman, Studio Grabnar, Brunarica Štern, Cvetličarna Cvet in Dijaški dom Kranj. Na festivalu so sodelovale skupine: Otroška FS Salzburg Avstrija, Otroška FS Iskraemeco, Otroška FS Predvor, Otroška FS Rožmarin, Mlajša otroška FS OŠ Predoslje, Otroška FS Kamniti most, Otroška FS OŠ Ljudevita Pivka, Otroška FS MKD Sv. Ciril in Metod Kranj, Otroška FS Avrikelj, Otroška FS OŠ Celje, Otroška FS Besnica-Lj. Zalog, Otroška FS pri OŠ Železniki, Starejša otroška FS OŠ Predoslje in FS Iskraemeco. FOS je bil letos v znamenju prijateljstva in medsebojnega povezovanja. Da pa bi to povezovanje lahko prikazali, smo za temo izbrali "Most". Most, ki povezuje ljudi, trdno drži prijateljstva skupaj, sklepa nova prijateljstva in - kar je najpomembnejše - druži ljudi vseh starosti, spolov in ras.

Da pa most res povezuje ljudi, tako starejše kot mlajše, so dokazali tudi folklorniki članske FS Iskraemeco in FS Iskraemeco 40+ ter osebje OŠ Predoslje, ki so se tokrat izkazali ne samo v organizaciji,

Foto: Matic Zorman

ampak tudi za štedilnikom. Otrokom so pred in po končanem nastopu pripravili domače dobrote, tako je v zadržju dišalo po prijateljstvu in seveda dobrih domačih piškotih in flancatih.

Ples in glasba nas združujeta

”Nihče ne ustvarja kulture na novo, ampak vedno izhaja iz obstoječega. To so vsa znanja in modrosti, ki se kažejo v najbolj razviti tehnologiji ali pa na področju človekovega bivanja v obliki šeg, navad, običajev ...

Tako tudi ljudski ples, ki je del našega bogatega kulturnega izročila, po zaslugi poustvarjalcev plesnega izročila še vedno živi,” pravijo folklorniki KD FS Iskraemeco.

V različnih odrskih postavitvah ples na odru zaživi drugačno življenje. Priprava novega programa ali sprememba obstoječega zahteva od plesalcev in glasbenikov maksimalno pripravljenost sodelovanja, veliko prilagajanja in odrekovanja, saj morajo na odru delovati kot izpopolnjena celota. Le redno obiskovanje treningov in s tem pridobitev kakovostnega izvajanja programa plesalcem omogoča sodelovanje na nastopih in KD Folklorni skupini Iskraemeco udeležbo na mednarodnih festivalih, kjer zastopa barve Slovenije. Poleg članske skupine in glasbenega ansambla v društvu aktivno deluje še: mlajša otroška FS Iskraemeco, starejša otroška FS OŠ Predoslje, mladinska FS Iskraemeco in FS Iskraemeco 40+ ter tamburaški ansambel.

Stari in modri ljudje pravijo, da je glasba zdravilo za vse človeške tegobe. Zato je tudi glasba s svojo lepoto v zvokih in melodiji eno od glavnih duhovnih bogastev. Ni čudno torej, da nas spremlja ob veselih in žalostnih obdobjih življenja. Glasba človeka bogati, opogumlja, plemeniti. Ker spada v področje človekovega doživljanja, je pomembno, da jo že otroci začutijo, jo poustvarjajo in si na ta način izoblikujejo svojo naravnost do lepega.

Ljudsko plesno izročilo je zagotovo vredno, da ga spoznajo nove generacije in se tako srečajo s kulturo bivanja svojih prednikov. Najlepše je namreč, ko se zaveš, da si ohranil delček kulturne dediščine tudi za prihodnje rodove. Mladi se sprva v folklorne skupine včlanijo predvsem zaradi družabnosti, prijateljev in veselja do nastopanja, druženja, potovanja, spoznavanja tujih krajev; ljubezen do ljudskega plesa in zavest o njegovem ohranjanju se razvijeta šele pozneje. Folklorniki niso nič drugačni od svojih vrstnikov; ne vrtijo se samo na polko in valček, znajo se zabavati in se imajo lepo ob vsaki glasbi, ki jim je všeč. In več, ko jih je, bolj je veselo. **Zato gre vsem mladim in mladim po srcu, ki igrate kak instrument ali samo radi plešete, povabilo, da se pridružite Folklorni skupini**

Iskraemeco. Vabljeni tudi vsi, ki imate smisel za organizacijo in ideje, kako ljudsko izročilo še bolj približati čim širšemu krogu ljudi.

Vsako leto folklorniki Folklorne skupine Iskraemeco največ časa namenimo pripravi programa za samostojne koncerte, ki jih imamo po različnih krajih Slovenije, televizijskim snemanjem za RTV SLO in POP TV ter udeležbi na območnem, regijskem in držav-

nem srečanju, ki jih organizira Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnost. Zavzeto pa pripravljamo tudi program za udeležbo na mednarodnih festivalih v tujini (<http://www.folklor.si>).

Sodelovali smo na "NAAJ DNEVU 2009", skupaj s KUD in KS Predoslje smo pripravili "Zoisove dneve 2009".

Najbolj smo ponosni in veseli, ker nas pri tem podpirate, obiskujete naše koncerte, skratka ste

naši prijatelji, za kar se vam še prav posebno zahvaljujemo. Resnično bogastvo človeka je namreč dobro, ki ga stori na tem svetu.

Edina stvar, ki se z delitvijo večja, je SREČA; želimo, da vam jo novo leto natrosi obilico. Zato gremo skupaj z upanjem, zaupanjem in pogumom v leto 2010!

Folklorniki
KD FS Iskraemeco

Mednarodna gostovanja v letu 2009:

- Mednarodni otroški festival - Praga, 2009
- Int. Festival 20-letnica KD Kanalske doline Koroška in 30-letnica KD Trbiž, 2009
- Mednarodni CIOFF festival Folklore Global - Gradec Avstrija, 2009
- Mednarodni CIOFF Lake festival Istanbul. Kucukcekmece, 2009
- Predstavitve slovenske kulture v Beljaku (MOK), 2009

ŠENK S.P.
GRADBENE STORITVE

ZVONE ŠENK
Predoslje 71, 4000 Kranj
tel.: 04/20-41-264, GSM: 041/734-015

V krizi še več nesebične pomoči

Za organizacijo aktivnosti, ki jih izvaja Krajevni odbor Rdečega križa za vasi Predoslje in Suha, skrbita dva prostovoljca, ki ki veliko ur namenita delu v tej organizaciji.

Vsako leto januarja in septembra organiziramo krvodajalski akciji. Letos je kri darovalo 75 krvodajalcev, eden med njimi že stotič. Posamezni krvodajalci poleg organiziranih krvodajalskih akcij darujejo kri na povabilo Zavoda za transfuzijo krvi Ljubljana tudi večkrat med letom. V zahvalo in spodbudo krvodajalcem je bil ob letošnji septembrski krvodajalski akciji organiziran izlet v Velenje z ogledom tamkajšnjega gradu in muzeja Rudnika Velenje. Ob tej priložnosti se v imenu krvodajalcev še posebej zahvaljujemo KS Predoslje in predsedniku Danilu Šenku za pomoč pri realizaciji izleta.

Vsem krvodajalcem hvala za tako nesebično in humanitarno dejanje, ki marsikomu reši življenje. Hkrati vabimo tudi mlajše, da se nam pridružijo in se odzovejo vabilu na krvodajalsko akcijo.

Rdeči križ vsako leto pred novoletnimi prazniki obdari občane, ki so dopolnili 80 let in več. Tako bosta predstavnik KO RK Predoslje-Suha decembra obiskala vsakega izmed njih in jim izročila darilo. Od teh krajanov dva živita v domu za starejše, štiri krajanke pa v Predosljah pri Marijinih sestrah, ki prav lepo skrbijo zanje in se jim zahvaljujemo za njihov trud.

Krizni čas, v katerem živimo sedaj, je vedno več ljudi pripeljal na rob preživetja, zato je Rdeči križ na različne načine pomagal vaščanom, ki so se znašli v težavah. S prostovoljnimi prispevki KO RK Predoslje-Suha lahko tudi vi pripomorete k toplejšemu življenju sokrajanov. Članski prispevek v znesku tri evre na člana se bo pobiral v decembru 2009.

Vsem krajanom želimo lepe praznike, zdravo in srečno novo leto 2010.

Srečo Jerman, KO RK Predoslje - Suha

Mlajši športniki, kje ste

Z letošnjim letom smo v športnem društvu Predoslje lahko zadovoljni, udeležili smo se občinskih tekmovanj v balinanju in kegljanju, ter v drugačnem prvenstvu balinanja za ženske. V balinanju je bila moška ekipa v zlati sredini, ekipa žensk pa je skupaj z ekipo 12 mlj osvojila četrto mesto na državnem prvenstvu. Kegljači so v zgodnji sezoni osvojili tretje mesto v občinski ligi. Vabimo pa pomladek, da se nam pridružijo!

Sodelovali smo pri raznih prireditvah, kot so NAAAJ DAN, srečanje upokojencev ter pri izvedbi veselega Martinovanja. Društva v Predosljah so zelo složna in nam v prihodnje lahko uspe še marsikaj več, tudi zato, ker imamo veliko posluha s strani predsednika KS Predoslje Danila Šenka. Prav tako bi rad pohvalil vse člane ŠD Predoslje, saj opažam, da jih vsako leto več pomaga pri organizaciji dogodkov.

Zdravko Korošec, predsednik ŠD Predoslje

Delovno in športno

Ekipa, ki je šla na raftanje po Kolpi.

Letos je delo v Prostovoljnem gasilskem društvu (PGD) Suha potekalo po ustaljenem urniku. Redno smo opravljali vaje po točkovniku, se udeleževali raznih proslav in tekmovanj. Na tekmovanjih so sodelovale vse starostne skupine in dosegale dobre rezultate, pri čemer gre zahvala tudi mentorjem.

Da pa je delo skozi leto še bolj razgibano, smo organizirali izlet na Kolpo. Uživali smo na paintballu, nekateri so se odločili za raftanje. Po napornem športnem delu dneva smo odšli na odlično kosilo in zvečer v domačem gasilskem domu priredili še večerno zabavo. Med počitnicami smo organizirali tudi kolesarjenje na Jezersko in do Preddvora. Po dolgi in naporni poti pa smo pripravili piknik, ki se je v prijetnem gasilskem vzdušju zavlekel v večerne ure.

Veseli december se je začel s praznovanjem tridesetega rojstnega dneva našega predsednika Andreja Kalana. Kolegi smo mu pripravili spreved tridesetih traktorjev in mu zaželeli vse najboljše in najlepše. V nedeljo, 27. decembra, nas bodo spet obiskali koledniki.

Nekateri so za paintball.

Na koncu vsem vaščanom želim vesele božične praznike in veliko sreče v novem letu! V gasilski slogi je ogromna moč, z gasilskim pozdravom Na pomoč!

Tomaž Ažman, poveljnik PGD Suha

Obletnica predsednika PGD Suha Andreja Kalana

Prešernovo gledališče v Predosljah

Konec novembra je bila v Kulturnem domu v Predosljah premiera predstava Prešernovega gledališča *Steklena menažerija*. Decembra in januarja naj bi dramo uprizorili vsaj še osemnajstkrat.

Dvorana Kulturnega doma v Predosljah v teh dneh kaže povsem drugačno podobo kot pred mesecem ali dvema. Tako na zunanaj kot v svoji notranjosti. Letos so se namreč lotili prenove njegove zunanosti, torej fasade in vsega, kar spada zraven, zato ne presenečajo zidarski odri in živahen utrip okrog njih. Presenetil pa vas bo tudi pogled v dvorano, saj se v njej trenutno nahaja kup starih omar, pokritih z belimi rjuhami, po tleh je črn pesek, na koncu dvorane pod balkonom pa je v pet vrst stisnjenih okrog 90 sedežev ...

V Predosljah namreč že tri mesece gostuje kranjsko Prešernovo gledališče, saj v Kulturnem domu uprizarjajo dramo *Steklena menažerija* znamenitega ameriškega avtorja Tennesseeja Williama. Predstavo je tokrat režiral odlični hrvaški režiser Damir Zlatar Frey. "V Predosljah so nam doslej že večkrat odstopili dvorano za vaje naših predstav, pa tudi za vaje predstav v okviru Tedna slovenske drame so že bile tu," smo izvedeli v Prešernovem gledališču, saj po mnenju ravnatelja gledališča Boruta Veselka v Kranju trenutno žal ni podobne kompetentne dvorane, tista v domačem gledališču, ki že dolgo kliče po obnovi, a žal še vedno na gluha ušesa občinskih oblasti, pa je v tem času bila zasedena s sceno za drugo prestavo. "Tukajšnja dvorana je lepa in urejena in lahko rečem, da nam gredo v krajevni skupnosti Predoslje zelo na roko," razmišlja Veselko. Posebej tokrat, saj so vaje za *Stekleno menažerijo* potekale cel oktober in november in glede na precej obsežno in zahtevno sceno jim je gostovanje prišlo prav, saj stranskega

Utrinek iz predstave *Steklena menažerija*. Ja, dvorana kulturnega doma je te dni precej drugačna. / Foto: Mare Mutić

ali manjšega odra za vaje v Kranju nimajo. Kot je povedal režiser Damir Zlatar Frey, so sprva v dvorani nameravali le vaditi, kasneje pa se jim je tako priljubila, da so se odločili v njej tudi igrati.

Kranjski gledališčniki so dvorano za potrebe scene kar nekoliko predruščali, a bo po abonmajskih predstavah v decembru dvorana spet služila raznolikim dejavnostim, predstavam in prednovoletnim prireditvam v Predosljah. V drami igrajo Primož Pirnat, Darja Reichman, Igor Štamulak, kot gostja pa tudi odlična Jožica Avbelj iz Mestnega gledališča Ljubljanskega. **Igor Kavčič**

Ustvarjalna ekipa *Steklene menažerije* / Foto: Gorazd Kavčič

V navodilih za pripravo jedi avtorica želi podati osnovno znanje o pravilnem ravnanju z živili, da ne bodo samo "nasitna", ampak tudi zdrava.

Redna cena knjige: 26 EUR,
cena za naročnike: 22 EUR + poština
Spiralna vezava, 255 strani

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu v ponedeljek, torek in četrtek od 8. do 17. ure, v sredo od 8. do 18. ure, v petek od 8. do 14. ure, ali jo naročite po tel.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

Nasveti za varno zimsko vožnjo

Vozniki, dočakajmo dež, meglo, sneg in poledico pripravljeni. Dodatna previdnost in večja pozornost sta v jesenskih in zimskih razmerah nujni, a za varno vožnjo še vedno premalo, kajti tudi vozilo mora biti tehnično brezhibno in predpisano opremljeno.

Priporočila za vožnjo v zimskih razmerah in pozimi:

- **hitrost vozila zmanjšajmo** in jo prilagodimo razmeram ter stanju vozišča,
- **povečajmo** varnostno razdaljo med našim vozilom in vozilom, ki vozi pred nami,
- **zavirajmo narahlo** in po potrebi postopno, z večkratnim pritiskom na stopalko,
- **ne spreminjajmo smeri vožnje sunkovito**, saj vsako tako ravnanje lahko povzroči zanašanje vozila. Podobno velja tudi za sunkovito speljevanje,
- zelo pomembna je **izbira pravilnega prestavnega razmerja**, ker lahko premajhna moč na pogonskih kolesih zmanjša učinkovitost vodenja vozila in onemo-

goči potrebne popravke smeri vožnje, prevelika pa povzroči zdrsanje pogonskih koles in zanašanje vozila,

- **vozimo čim bolj enakomerno**, brez premočnega pospeševanja ali zmanjševanja hitrosti,
- posebej bodimo **pozorni** na izpostavljene dele ceste, kjer se pogosteje pojavlja poledica,
- **računajmo z daljšim časom potovanja**, zato se od doma odpravimo prej kot običajno,
- med vožnjo bodimo **zbrani**, predvsem pa **strpni** do drugih udeležencev v prometu. V takih razmerah so še posebej pomembni vozišča kultura, etika in solidarnost.

Pnevmatike

Vozilo bo pravilno in dobro opremljeno, če bomo upoštevali

naslednja pravila:

- 4 kolesa opremimo z zimskimi pnevmatikami (M+S).
- 4 mesece (najmanj od 15. novembra do 15. marca naslednje leto) imejmo zimске pnevmatike na kolesih.
- 4 leta je priporočljiva največja starost zimskih pnevmatik.
- 3 mm mora biti najmanjša globina profila zimskih pnevmatik.
- Samo zimске pnevmatike na vseh kolesih omogočajo uspešno speljevanje in pospeševanje, učinkovito zaviranje, nespremenjeno smer pri zaviranju in varno vožnjo skozi ovinke. Zaradi posebne snovi pa bodo zimске pnevmatike tudi pri temperaturi pod 7 stopinj Celzija dovolj mehke, da bodo zagotovile ustrezní prijem tudi na suhi in nezasneženi cesti.
- Le zadostna globina profilov bo omogočila dobro odstranjevanje vode in brozge izpod koles ter stabilnost v snegu in ledu. Kadar je na cesti več snega, priporočamo uporabo snežnih verig.
- Ker se guma kot organska snov stara, po štirih letih ne glede na obrabljenost izgubi sposobnost optimalnega prijemanja na cestišču. Pnevmatike so edini stik našega vozila z voziščem, zato skrbimo, da bo vedno dober.
- Za zimsko opremo štejejo tudi poletne pnevmatike na vseh štirih kolesih in ustrezne snežne verige, ki morajo biti v zimskih razmerah pravilno nameščene na pogonskih kolesih. Pri vozilih s štirikolesnim pogonom morajo biti snežne verige nameščene na kolesih zadnje osi.

Druga zimska oprema

- Priprava motornega vozila na zimo naj zajema tudi pregled drugih naprav in opreme vozila. Poleg pnevmatik, zavor, krmilnega mehanizma in luči je tu še vrsta drugih naprav, ki jih mora uporabnik vozila občasno, pred zimo pa pravočasno in skrbno preveriti:
- akumulator - pregledati, očistiti in namazati je treba kabselske priključke ter preveriti stanje elektrolita v celicah;
- hladilni sistem - preveriti je po-

trebno gostoto in raven hladilne tekočine;

- sistem za dovod zraka v vozilo - priporočljivo je preveriti, ali se v sistemu nahajajo tujki (smeti ali posušeno listje);
- olje v motorju - gladina olja mora vedno segati med obe oznaki (max - min) na merilni palici;
- sistem za močenje vetrobranskega stekla - preveriti je treba količino vode v posodi ter ji dodati zadostno količino sredstva proti zmrzovanju;
- metlice brisalcev - preveriti njihovo izrabljenost in jih po potrebi zamenjati;
- klinasti jermen - preveriti je treba stanje in napetost jermena, ki zagotavlja vrtenje alternatorja, črpalke hladilne tekočine in drugih naprav;
- sistem za dovod goriva - pri vozilih z dizel motorjem je priporočljivo pregledati in po potrebi očistiti filter za gorivo;
- tesnila vrat - če jih bomo občasno namazali z glicerinom, v mrzlih dneh kljub mokroti vrata ne bodo primrznila;
- ključavnice na vratih in pokrovu prtljažnika - občasno vbrizg WD 40 ali podobnega penetrirajočega antikorozijskega sredstva bo preprečil pomrznjenje ključavnice.

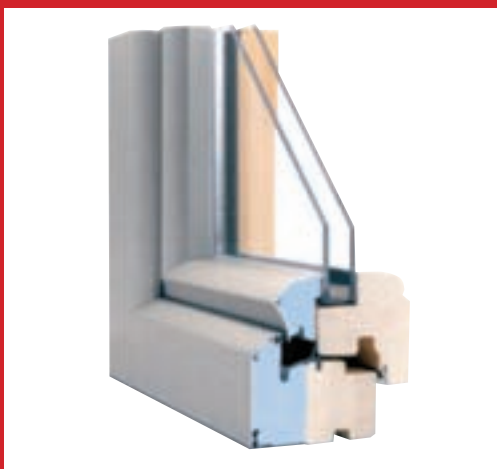
V avtomobil, pripravljen na zimsko vožnjo, spadata metlica in strgalo za čiščenje stekel. Preverimo tudi brisalce, morda je guma natrgana ali drugače poškodovana. V posodi s tekočino za čiščenje vetrobranskega stekla naj bo dovolj tekočine, ki v mrazu ne bo zmrznila. Naprave za odtajevanje in sušenje vetrobranskega stekla ter naprave za ogrevanje in zračenje morajo zagotoviti normalno vidljivost skozi steklo. Pred daljšo vožnjo preverimo, ali imamo v rezervoarju dovolj goriva. Sneg lahko preseneti tudi zimsko službo in zgori se, da vozilo z nemočnimi potniki obstane na cesti, zato tudi odeja v vozilu ne bo odveč.

Nas koncu pa vsem krajanom in krajanom želim lepe in varne dni.

**Vodja policijskega okoliša
Sejdo Halačevič**

Mizarstvo Gorjanc d.o.o., Predoslje 72, 4000 KRANJ
mizarstvo.gorjanc@siol.net, www.mizarstvo-gorjanc.si

Internorm®
Okno - svetlobe in življenja

Prav nič navaden, ampak Naaaj dan

Zadnji teden v avgustu je bila v Predosljah zelo dobro obiskana prireditev Naaaj dan, ki je potekala pod okriljem Zoisovih dni.

Naaaj dan je letos prvič potekal dva dni, 29. in 30. avgusta. Prireditev se je že dobro prijela, saj se je samo v soboto kljub dežju zabavalo več kot 10 tisoč obiskovalcev. V dveh dneh je nastopilo več kot tristo nastopajočih, pri organizaciji je sodelovalo več kot dvesto ljudi iz sedmih domačih društev, pri predstavitvi pa sta se pridružili še gostujoči društvi Prostovoljno gasilsko društvo (PGD) Kokrica in PGD Britof. Naaaj dan poteka pod okriljem Zoisovih dni, ki so jih v Predosljah letos pripravili drugače. V tednu dni se je zvrstilo več dogodkov, od gledaliških predstav, jazz koncerta, plesnih nastopov do povorke pihalnih orkestrrov. Podelili so tudi Zoisovo plaketo, za življenjsko delo jo je prejel Jože Šenk za delo na področju folklorne in glasbene dejavnosti.

Da je bilo na vseh dogodkih zares odlično, pa več kot besede povedo fotografije ...

S. K., foto: Jure Florjančič

Nastopajo:

**Manca Špik
Tanja Žagar
Domen Kumer
Yuhubanda
Foxy Teens
Veseli Svatje
Ansambel Golte**

Posebni gostje:

**Jasna Kuljaj, Podokničar,
Sebastijan Sajovic, KUD Predoslje,
KD FS Iskraemeco**

Kulturni dom Predoslje

Nedelja, 20. decembra 2009, ob 19. uri

Vstopnice po 12 EUR v predprodaji

(Kava Bar Tišler Predoslje od petka, 11. 12. 2009, dalje)

in po 15 EUR na dan koncerta (2. uri pred koncertom)

Info: 041 955 000